

MIÐVIKAN

Kvívík umleið 1890. Handilin í Nýggjustovu, haðani Elsa var ættað, er húsið nr. 2 frá vinstri fremst á myndini

Dánjal og Elsa saman við børnunum. Vf. Jógvan, Annika, Høgni og Ata

Eftir ikki at hava sæst í fimm ár giftust Elsa og Dánjal í 1946. Her eru tey giftu á veg niðan á Hellu, barndómsheimið hjá Dánjali, i brúdleyp

dramatiskari hending. Hann var við í flogfarinum, sum datt niður í Mykinesi í 1970. Hann mintist alt, sum gekk fyri seg. Tá hann sá mold-rokið, helt hann, at teir vóru farnir av breytini.

Dánjal endaði á vøllinum og føilir seg so illa, at hann helt seg vera við at doyggja. Men tá hann so kemur eftir, at tað er ikki so illa statt kortini, var hann sambært keldum ein tann fremsti at hjálpa teimum, sum vóru verri stødd. Og her kom tað eisini stak væl við, at ein lækni, hóast "bert" djóralækni, var við flogfarinum. Hann visti jú, hvat medisinið umborð kundi brúkast til. Og hann gav tá fyrstuhjálp, og legði tær neyðturviligu umbindingar, sum hann kundi.

Hann breyt tríggar geislar, og tað gekk eitt ár, áðrenn hann kom fyri seg aftur. Meðan hann var innlagdur á landssjúkrahúsinum, mátti hann røkja starvið frá sjúkraseingini. Hetta dæmði ikki sjúkrasystrunum. Men hann var einsamallur í starvi, so hetta mátti so vera.

Elsa var megnarfólk

Dánjal og Elsa fingtu børnini Annika í 1950, Høgni í 1952 og tvíburarnar

Jógvan og Atu í 1954. Ata doyði 20 ára gomul.

Elsa var úr Nýggjustovu í Kvívík. 17 ára gomul fór hon til Kirkjubøar at tæna. Síðani var hon hjá Dennu og Kjartan Mohr eina tíð, inntil hon, sum umrøtt í fyrra partinum, fór til Noregs á háskúla.

Óluva Húsgarð skrivaði í minningarorðum m.a. um Elsu: "Andaliga støðið, ið varð kveikt í barnaheiminum í Kvívík, á háskúla í Noregi, á prestagørðum og á Diakonissestiftelsen í Keypmannahavn, hevur uttan iva birt upp undir tað, sum Elsa á mergjaðum máli hevur skrivað, yrkt, umyrkt og hevur umsett eftir stór sálmaskøld. Sálmur nr. 35 í sálmaskøldini, "Tey siga lívið er ein váðaferð", sum Elsa hevur umsett eftir R. Rørdam, varð sungin í Havnar kirkju, tá kistan varð borin út. Hon hevur yrkt og umsett fleiri aðrar sálmar í sálmaskøldini.

Elsa var eitt sinniligt, fyrigevandi og friðsælt fólk, ið ikki læt seg dríva av tíðarandanum.

Lyftið, Elsa gav, tá hon fekk prógv við handað sum sjúkrasystir, var: "Trøste, lindre og helbrede".

Hetta lyfti helt Elsa.

Elsa var virkin í Heimavirkinum. Tað var hon, sum kom við uppskoti um, at Føroyskt Heimavirki skuldi venda sær til H. M. Debes um at keypa rættindini til bindibókina, fyri at hon ikki skuldi fara á út-lendskar hendur. Harafturat var tað hon, sum gjørdi tær fyrstu og nógvar av uppskriftunum til Føroyskt Bindingarmynstur "Bundnatúrriklæðið", sum fer at standa sum ein mentunarvarði eftir hana."

Sum Óluva nevnið, skrivaði Elsa ein heilan hóp og um alt møguligt. Hon luttók í ritgerðarkappingum hjá Fróðskaparsetrinum, m.a. um brúdleypssiðir, og fekk hon eisini her virðisløn. Hon var eisini sera áhugað í ætt, og hetta hevur hon eisini skrivað um.

Ættin hjá Elsu

Elsa hevði ein rættiliga sjáldsaman oldurabba, Andrass Hanusarson úr Skúvoy, føddur 2. desember 1792. Hann hevur havt ein serligan útlongsul, sum má hava verið eitt sindur sjáldsamt fyri ein bygdar-drong tá í tíðini. Í 1817 fær hann loyvi frá fútanum at fara til Noregs,

Stjúkamma Dánjals, Bina, sum eisini var mostir hansara

hagar hann fór við einum hvala-stingara. Hann búði á oynni Guldbrandsø og arbeiddi sum uttanbudamaður.

Men í 1824 er Andrass staddur í Keypmannahavn og kemur til Føroya við sluppini "Thorshavn", sum var nýbygd til amtmannin Løbner, sum skuldi brúka skipið til embætisferðir.

Andrass kom aftur til Skúvoyar í 1826. Hann fór aftur at sigla í 1828, men kom aftur til Skúvoyar í 1830. Árið eftir fór hann aftur av oynni til Selatraðar at læra jarnsmíð. Henda ferðingin aftur og fram gevur honum eyknavnið "omløberen".

Í Skúvoy legði hann ástir saman við Marjun niðri í Stovu, sum stóð til at arva festið, har hann tænti. Men hann átti onga jørð, og hetta var nóg mikið til, at hann ikki var dámdur sum versionur. Men ráð vóru fyri tí. Marjun varð send norður í Tjørnustovu í Norðragøtu saman við eini arbeidsskonu úr Skúvoy. Og væl bar til. Marjun fall fyri soninum í húsinum, Óla Jákupi. Tey giftust og fluttu til Skúvoyar aftur. Hetta var byrjanin til eina sanna innrás til Skúvoyar úr sama húsi. Tilsamans fluttu 5 systkin og eitt dupult systkinabarn úr Leirvík til Skúvoyar, og munnu flestu skúvoyingar vera ættaðir frá teimum.

Tann svikni Andrass fór so aftur av landinum og aftur til Noregs. Hann hevði fingið gott eyga til eina

gentu í Vágunum, áðrenn hann fór avstað. Tá hann kom aftur, hevði hon bundið seg til ein annan. Hann fór í ringum skørum aftur av oynni, og hann slapp við einum prestaflutningi av Fútakletti til Kvívíkar. Á ferðini opnaði hann seg fyri prestinum Holm. Hesin ræður honum til at fara til Skælíngs, tí her sat ein ung bóndaeinkja, Súsanna Sørinardóttir, og hon hevði brúk fyri einum dugna manni. Hann fór, og hetta eydnaðist væl. Tey giftust í 1836.

Tann 4. juni 1837 fingtu tey tvíburar, Ellen Marie og Anne Malene Guldbrandtsø, og er eftirnavnið eftir norsku oynni, har Andrass hevði tænt sum ungur.

Sagt varð um Andrass, at hann var ein skilamaður. Alt, sum hann fór í holt við, vagnaðist væl. Men longu í 1839 doyði hann, 46 ára gamal.

Dóttirin, Elin, giftist til Selatraðar við Elias Joensen, sum var ættaður av Trøllanesi. Tey áttu tveir synir, Pola, sum gjørdist skómakari í Havn og Niels Juel, sum búsettist í Danmark. Ein abbasonur hansara giftist í 1963 við systkinabarni kongin í Thailandi. Tey fóru tó seinni frá hvørjum øðrum.

Anna Malena giftist við Christian Didrik Jensen, Díriks Kristian, ættaður av Stykkinum. Tey fingtu 8 børn, sum eru blivin til eina stóra ætt.

Ein sonur var Jógvan, sum giftist inn í Nýggjustovu við Atu Mariu, og tóku tey handil og posthús upp eftir foreldur hennara. Tey fingtu 10 børn, og eitt av teimum var Elsa.

Jú, Elsa og Dánjal vóru framúr fólk!

Komandi partur

Komandi tvær Miðvikurnar verða um Andrias Petersen úr Oyndarfirði og hansara dramatisku ferð við Pride of Five í 1920.